

Hogyan követhető jogszerűen GPS útján a céges autó? A NAIH vonatkozó gyakorlata alapján foglaljuk össze a legfontosabb aktuális adatvédelmi tudnivalókat

A munkáltatók a legtöbb esetben a tulajdonukban álló gépjárművekbe GPS nyomkövetőt szerelnek a munkavállaló ellenőrzése céljából. Ez a gyakorlat azonban egy kidolgozott adatvédelmi szabályzat, érdekmérlegelési teszt, továbbá egy ahhoz kapcsolódó adatvédelmi hatásvizsgálat nélkül nem minősül jogszerűnek és számos esetben tapasztalunk jogsértő gyakorlatot, ezért az alábbiakban foglaljuk össze, hogy **milyen úton lehet jogszerűen GPS rendszert alkalmazni, elkerülve ezzel egy esetleges adatvédelmi bírságot.**

A NAIH gyakorlata alapján elsődlegesen fontos kiemelni, hogy a munkáltatók tulajdonában álló gépjárművek GPS útján való megfigyelése minden esetben személyes adat kezelésével jár, tekintettel arra, hogy a GPS rendszer alkalmazása során nyert személyes adat összeköthető a gépjárműben tartózkodó személyekkel. Ezért a GPS-el kapcsolatos személyes adatok kezelését az adatvédelmi tájékoztatóban, illetve szabályzatban szükséges részletezni. A GPS rendszer alkalmazása során szinte kivétel nélkül harmadik fél szolgáltatását veszi igénybe a munkáltató, azaz **a GPS rendszer üzemeltetője adatfeldolgozó lesz, így a GDPR követelményének megfelelő adatfeldolgozói szerződést szükséges kötni.**

A **munkavállaló ellenőrzése** e körben **csak munkaidőben történhet** és nem ellenőrizhető a munkavállalók földrajzi helyzete munkaidőn kívül. Egy olyan gépjármű esetében, amellyel jelentős értékű anyagot nem szállítanak, vagy az adott munkavállaló a munkáját otthonában látja el, a GPS alkalmazása nem indokolt. Ez azt jelenti, **hogy a munkavállalónak lehetőséget kell adni arra, hogy a GPS-t kikapcsolja** akkor is, ha az nála marad (így például, ha a járművet munkaidőn kívül is magánál tarthatja), továbbá minden gépjárműben egy piktogrammal fel kell hívni a munkavállalók figyelmét a GPS nyomkövetés útján való megfigyelés tényére.

A NAIH kiemelte egy korábbi tájékoztatójában, hogy a GPS alkalmazásának, és így a személyes adatok kezelésének jogalapja kivétel nélkül a munkáltató jogos érdeke lesz, tehát **érdekmérlegelési tesztben szükséges az érintettek, azaz a munkavállalók alapvető jogait összevetni a munkáltató jogos érdekével.**

A jogos érdek meghatározásával kapcsolatban az adatvédelmi hatóság iránymutatásában három lehetőséget vázolt fel:

1. a GPS rendszer alkalmazásának **céljaként elsődlegesen a logisztikai cél fogadható** el, azaz a munkafolyamatok hatékony megszervezése, tekintettel arra, hogy egyszerre több, szimultán fuvarozó, futár esetében szükséges azt tudnia a munkáltatónak, hogy éppen hol tartózkodik az adott munkavállaló.
2. A logisztikai célon túl a hatóság még a **vagyonvédelmet** tekintette elfogadhatónak, azaz a gépjárműben szállított ingóságok, vagyontárgyak védelme alapozhatja meg a GPS alkalmazását.
3. Végző esetben felmerülhet a **személyvédelem** is, mint jogos érdek, azonban ez a cél csak akkor lehet megalapozott, ha bizonyíthatóan veszélyes területen kell a munkavállalónak rendszeresen áthaladnia, így például háborús övezetek, vagy kiemelt arányú bűnözéssel érintett területek esetén.

Mindezek alapján **szükséges az érdekmérlegelési tesztben** az adott munkáltatói tevékenységgel összhangban meghatározni és **részletezni** a fenti logisztikai, vagyonvédelmi vagy esetleg személyvédelmi **célt és annak indokoltságát**.

Fentiekén túl kiemelendő, hogy **a munkáltató által meghatározott jogos érdekek jogszerűnek kell lennie**. Ez azt jelenti, hogy a jogos érdek valamely jogszabályi rendelkezésből levezethető kell, hogy legyen, így például a tulajdonhoz való jog már megalapozza a vagyonvédelmi cél jogszerűségét.

A GDPR 35. cikkének (4) bekezdése alapján az adatvédelmi hatóságok kötelesek elkészíteni egy jegyzéket, amely jegyzékben foglalt adatkezelések során az adatkezelők kötelesek hatásvizsgálatot elvégezni. Az adatvédelmi hatásvizsgálat célja az adatkezelés jellegének feltárása, szükségességének és arányosságának vizsgálata, valamint az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatok értékelése és a kezelésükre szolgáló intézkedések meghatározása.

Ez a jegyzék nálunk is elkészült, a GPS rendszerrel kapcsolatos hatásvizsgálatot különösen a **jegyzék 16. pontja írja elő**, amely pont szerint kötelező hatásvizsgálatot elvégezni, ha a munkavállaló munkájának megfigyelése a személyes adatainak nagyszámú és módszeres feldolgozásával valósul meg. E körben a jegyzékben a GPS rendszer kifejezett példaként kerül meghatározásra. A hatásvizsgálat szükségességét támasztja alá továbbá az is, hogy a GPS a folyamatos megfigyelés következtében önmagában nagyszámú személyes adat feldolgozását eredményezi, valamint a GPS használata a módszeresség követelményét is kimeríti, hiszen a nyomkövetés rendszeres, előre meghatározott módszer szerint zajlik.

Mik a teendői Önnek tehát, ha jogszerűen szeretne GPS rendszert üzemeltetni?

- mindenekelőtt szükséges meghatározni azt a célt, jogos érdeket, amely megalapozza a rendszer használatát (így például logisztika, vagy vagyonvédelem),
- és ezen jogos érdek mentén szükséges az adatvédelmi tájékoztatót és szabályzatot, a jogos érdeket és az érintettek alapvető jogainak mérlegelését biztosító érdekmérlegelési tesztet, továbbá
- az egyes adatvédelmi kockázatok feltárását szolgáló hatásvizsgálatot elkészíteni.

Ha az előzőekben felsorolt bármely feladat elvégzésében vagy a jelenlegi gyakorlat felülvizsgálatában, új gyakorlat kialakításában segítségre volna szüksége, adatvédelemben jártas kollégáink készséggel állnak rendelkezésükre!